

ENAKOPRAVNOST EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) NOVEMBER 17, 1936.

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglaši v tem listu so
uspešni

STEVILKA (NUMBER) 272

ROOSEVELT OD-
POTUJE V JUŽ-
NO AMERIKO

Obiskal bo Buenos Aires,
kjer bo govoril na mirov-
ni konferenci, katero sma-
tra za zelo važno.

WASHINGTON. — Predsednik Roosevelt je sinoči naznačal, da bo posetil mirovno konferenco ameriških držav, ki bo proravnena 1. decembra v glavnem mestu republike Argentine Buenos Airesu. Da smatra to zelo važno z ozirom na svečni mir, je že prej poudaril, da se razpolovi ameriških mest, ki se zbrali v Washingtonu na svoji letni konferenci. Predsednik je povedal, da smatra, da je vprašanje svetovnega mi-važejše od vprašanja re-
stavke mornarjev na pacifi-
čni obali. In buenos-aireška konferenca utegne po-
mognuti na razvrsni svetovni in gospodarski polo-
žaj. Nato je izjavil upanje, da delodelači in stavkujoči mornarji to razumeli ter se sa-
pobotali med seboj.

Predsednik bo spomota obi-
tudi glavni mesti Brazilini-
ja, Urugvaja. Danes zjutraj je odpeljal iz Washingtona v New York, S. C., kjer se bo ju-
vhrcal na bojno križarko Wil-
liamspolis. To križarko bo
manjša križarka, na kateri se bodo na-
delovali časnikarji in skupina
tajnih agentov. V Rio de Janeiro, glavnem mestu re-
publike Brazilije, se bo ustavil
novembra in bo tam en dan
predsednika Vargasa in brazilske
legi. Na argentinska tla bo
bil 30. novembra, 1. decem-
bra, bo udeležil otvoritvene
mirovne konference, kate-
no pozdravil, nakar se bo na-
delovali dan odpeljal proti glav-
nemu mestu republike Urug-
vaja Montevideo, kjer se bo
našel več ur. 3. decembra pa
so odpravili na pot nazaj pro-
zračenim državam. Predsed-
nik je povedal, da bo nazaj v Washingtonu o-
družil več ur. 14. decembra.

Nov mestni odbornik
Mestna zbornica je sinoči iz-
brala neodvisnega demokrata,
Johna E. Craiga za nasled-
nika pokojnega Johna E. Hub-
erta, republikanskega zastop-
nika 18. warden. Craig, politič-
ni neznana osebnost, je bil
zaposleni in ste v tej dobi za-
služili vsega skupaj \$2000 ali
več.

Ceke boste prejemali kot ne-
kaj, do cesar ste upravičeni.
Dobivali jih boste brez ozira na-
to, da li imate kako lastnino ali
druge dohodek. Ti ček pred-
stavlja, kar zakon za socialno
varnost naziva "Old Age Benefits" (starostne pokojnine). Ako
hočete delati tudi potem, ko
ste dosegli 65 let, bodo mesečni
čeki od vlade vseeno prihajali,
čim se odločite iti v pokoj.

Koliko boste dobivali, ko do-
sežete starost 65 let, bo popol-
noma odvisno od tega, koliko
ste od svojega dela v industriji
ali trgovini zasluzili na me-
zuh v dobi začetni od 1. janu-
arja 1937 do svojega 65. roj-
stnega dne. Delavec ali delavka,
ki dobro zasluzi in ima stalno
delo večji del svojega življenja,
da so nekateri mestni od-
delki pomagali graftarjem.

Solska prireditev
Vsi v učenke nižjih razre-
dnosti, euklidiske Central High šo-
olo uprizorili G. B. Shaw
igro "Pygmalion" 20. no-
vembra ob osmilj zvezčer v šol-
skega auditorija, 1520 Chardon
Street. Vstopnina znaša 25c za re-
sidente, 10c za studente, 5c za re-
sidente, 25c za studente.

Kaj prinaša zvezni starostno-pokojninski zakon?

Zvezni odbor za socialno zaščito tolmači določbe tega zakona, v kolikor se tiče starostne pokojnine. Nadaljnji članki o tem predmetu bodo sledili.

WASHINGTON. — Važno je,

da vsak ameriški delavec moški ali ženska, državljan ali inozemec, razume oni del zveznega zakona za socijalno zaščito (Social Security Act), ki se bavi s starostnimi pokojninami. Zvezni odbor, kateremu je povjerjeno izvrševanje tega zakona, namreč Social Security Board, opozarja na to, kajti začenši od 24. novembra bo vsak delavec oziroma delavka v tovarnah, pisarnah, prodajalnah, delavnicah, rudnikih, železarnah itd. začel dobivati tiskovino, takozvano prošnjo za socijalno-varnostni račun (Social security application). Delavec mora izpolniti to tiskovino z zahtevanimi informacijami in jo vrniti najkasneje do 5. decembra in sicer v svrhu, da se pomaga vladu odpreti socijalno-varnostni račun za delavca, tako da more isti svoj čas dobivati starostno pokojnino, do katere je upravičen.

Podrobne informacije, kako naj se izpolni te tiskovine in kako naj se jih vrne vladu, bodo v kratkem objavljene v tem časopisu. Med tem odbor za socijalno zaščito podaja kratko razlogo, kaj starostno-pokojninski del zakona pomeni za ameriškega delavca in delavko.

V tej deželi imamo sedaj postavo, ki bo približno 26 milijonom delavcev dajala nekaj, ob žemer bodo lahko živel, ko bodo stari in nehal delati. Ta postava, ki vsebuje tudi druge koristi za delavce, je bila lani sprejeti od Kongresa in se imenuje Social Security Act ali zakon socialne zaščite.

Po tem zakonu bo federalna vlast vsak mesec pošljala ček po pokojninem delavcem in delavkam, ki so dosegli 65. rojstni dan in so izpolnili nekatere enostavne pogoje, ki jih zakon predpisuje. Zakon se nanaša na delavec brez ozira na to, da je državljan ali ne.

To pomenja, da ako delate v tovarni, rudniku, prodajalni ali pisarni oziroma v skoraj vsaki drugi vrsti obrti ali trgovini, boste od sedaj naprej prispevali za nekaj, kar boste prejemali v kasnejših letih. Od onega časa naprej, ko boste 65 let stari, ali več in prenehate delati, boste vsak mesec svojega življenja prejemali od vlade ček, ako ste vsaj po en dan v katerihsobi petih letih po 1. 1936 bili zaposleni in ste v tej dobi za-
služili vsega skupaj \$2000 ali več.

Ceke boste prejemali kot nekaj, do cesar ste upravičeni. Dobivali jih boste brez ozira na to, da li imate kako lastnino ali druge dohodek. Ti ček predstavlja, kar zakon za socialno varnost naziva "Old Age Benefits" (starostne pokojnine). Ako hočete delati tudi potem, ko ste dosegli 65 let, bodo mesečni čeki od vlade vseeno prihajali, čim se odločite iti v pokoj.

Koliko boste dobivali, ko do-
sežete starost 65 let, bo popol-
noma odvisno od tega, koliko
ste od svojega dela v industriji
ali trgovini zasluzili na me-
zuh v dobi začetni od 1. janu-
arja 1937 do svojega 65. roj-
stnega dne. Delavec ali delavka,
ki dobro zasluzi in ima stalno
delo večji del svojega življenja,
da so nekateri mestni od-
delki pomagali graftarjem.

Solska prireditev
Vsi v učenke nižjih razre-
dnosti, euklidiske Central High šo-
olo uprizorili G. B. Shaw
igro "Pygmalion" 20. no-
vembra ob osmilj zvezčer v šol-
skega auditorija, 1520 Chardon
Street. Vstopnina znaša 25c za re-
sidente, 10c za studente, 5c za re-
sidente, 25c za studente.

Rodbinski vihar zaradi 'čudežnega deteta'

Moževa rodbina izobčila nezvesto ženo, ki je naplahtala moža, da je pes prinesel otroka.

PEARL RIVER, La. — Effie žena Louisa Crawforda, ki je pred dnevi naplahtala njega in ostale prebivalce te vasi v Louisianah gozdovih, da je nekemu neznanemu psu otela novo-rojenčka, pozneje pa priznala, da je bil otrok njen, da pa ga je imela z drugim moškim, je tako kot izobčena in prekleta. Člani številne moževe rodbine namreč smatralo, da je osramotila njihovo ime, vsled česar so jo proglašili za "tujko" ter ji povedali, da bo najbolje za njenko kožo, ako pobere šila in kopita in izgine proč. Njen mož, Mahatma Gandhi, duhovni vodja Indov, se tudi že dolga leta bori proti temu zapostavljanju in zaničevanju od strani pripadnikov v iljih razredov (svečeniki, vojaki, trgovci itd.). Mahatma Gandhi, duhovni vodja Indov, se tudi že dolga leta bori proti temu zapostavljanju in zaničevanju od strani pripadnikov v iljih razredov (svečeniki, vojaki, trgovci itd.).

Dete se nahaja v neki bolnišnici v New Orleansu. Prebivalstvo vasi Pearl River je bilo občasni odkritja tega "čudežnega dogodka" zelo vzhicieno in je imenovalo otroka Mojzes, češ, kakor Mojzes ga je tuja žena našla ob reki ... Ko pa mladi ženi niso hoteli dati otroka v reko, kakor je želela, je priznala, da je bilo vse skupaj potegavščina, s katero je hotela priskrbiti svojo nezvestobo. Otroka je povila ponoc v gozdu, drugi dan pa je razglasila vest o "čudežni najdbi". Zdravnička preiskava je odkrila, da se ni lagala.

Zena pravi, da je otrokov oče brat njenega moža Frank Crawford, kateremu pa je uspelo prepričati žlahto, da je "nedolžen". Nezvesti Effi se zdaj utegne celo pripetiti, da jo povlajajo v smoli in potresejo s perjem ter jo tako napade iz vasi.

BANČNI URADNIK UMORJEN

AKRON, O. — Sinoči so našli mrtvega v zadnjem sedežu prevrnjenega avtomobila 45-letnega Alberta J. Albrighta, ravnunskega preglednika First National banke v Massillonu, O. Mrljški oglednik okraja Summit dr. R. E. Amos pravi, da vsa znemanja kažejo, da je bil Albright umorjen. Na sedežu poleg njega so našli revolver, iz katerega sta bili izstreljeni dve krogli.

NACIJI PROTESTIRajo
MOSKVA. — Nacijska vlada je ostro protestirala pri sovjetskih vladah proti arretaciji 23 nemških državljanov v sovjetski Rusiji, izmed katerih jih je bilo 14 že obtoženih špijonaže, dočim ni še znano, česa se dolžni devet arretiranih Nemcov.

Seja

Redna mesečna seja društva "Slovan" št. 3 S. D. Z. se bo vrnila v sredo 18. novembra v načadnih prostorih. Pričetek točno ob 7:30. Na dnevnem redu je poleg drugih važnih zadev tudi razprava glede operacijske odškodnine ter je članstvo vključno vabljen, da se polnočestivo udeleži. — Tajnik.

V bolnišnico
V nedeljo je bilna odpeljana s Svetkovo ambulanco v Glenville bolnišnico Mrs. Jennie Kranz, 19600 Mohawk Ave. Nahaja se v oddelku št. 1.

Tudi nad Indijo vzha- ja solnce

MADRAS, Indija. — Milijoni indijskih "nedotakljivcev" — pripadnikov najnižjih kast ali razredov, katerih se pripadniki višjih razredov ne smejo dotakniti, ako se nočejo "onečastiti" — je pretekli teden zasjal žarek upanja, da bo breme tega družabnega prokletstva dvignjeno z njihovih pleč, ko je maharadža indijske države Travencore izdal proklamacijo, da imajo "nedotakljive" polno pravico zahajati v svetišča, v katera jim je bil doslej prepovedan vstop. Maharadža (vladar) je objavil to zgodovinsko proklamacijo ob prilikah svojega 25. rojstnega dne. To je bila prva zmaga "nedotakljivcev", ki že sedem let vodijo vztrajno borbo proti temu zapostavljanju in zaničevanju od strani pripadnikov v iljih razredov (svečeniki, vojaki, trgovci itd.).

Madrid je pretrd oreh za fašiste

Njihovo obupno prizadevanje, da bi zlomili odpor delavcev, ki ga branijo, ne rodil nobenega odločilnega uspeha. Boj se nadaljuje z vso silo.

Madriški letalci hite uničevati rebelna letalska oporišča okrog Madrixa.

MADRID, 16. nov. — Krva-va bitka za posest španskega glavnega mesta se nadaljuje z neznamjano silovitostjo. Rebeli obdelujejo mesto s topovi in letalskimi bombami, da bi ga prisili na kolena, toda zameni; branilci vztrajajo ter jih krepko zavračajo. Poskus rebelov, da bi zavzeli skupino poslopij, ki se imenuje Vsečilisko mesto, se je očividno izjavil, kajti vlada poroča, da so njene čete pograle nazaj preko reke Mnzarenas oddelke, katerim se je posrečilo včeraj zjutraj prekoraciči reko. Fašisti so bili pogrnati nazaj po kravni dvajsturni bitki.

Madrid je bil danes ves dan pod silnim ognjem iz fašističnih topov, obenem pa so fašisti izvršili nanj tudi več zračnih napadov. Njihove bombe so zanetile več požarov. Ena bomba je zanetila požar v Trinitarijski cerkvi, v kateri so shranjeni ostanki slavnega španskega pisanjatelja Miguela Cervantesa. Tekom teh zračnih napadov pa so rebeli izgubili pet letal, katera so jim zbuli na tla vladni letalci, ki so jih pregnali.

Med tem, ko so rebeli v nedeljo in danes uprizorjali zračne napade na Madrid, pa so vladni letalci napadali rebelna zračna oporišča daleč okrog Madrixa. Dvanaest vladnih letal je obispalo rebelno letališče v Toledo, dokler jim ni zmanjkalno muncije. Na rebelno letališče v Avili so vladni letalci vrgli 24 bomb in uničili deset letal nemškega izdelka. Na rebelno letališče v Torrijosu je bilo vrženih osemnajst bomb. Vladni letalci, ki so obiskali Navalperal, niso našli na tamošnjem letališču nobenih rebelnih letal, nakar so bombardirali kolodvor v Talaveru De la Reina. Pri Cassa De Campanu so napadli rebelno pehotu; te je prišli na pomoč njihovi letalci in sledila je zračna bitka, tekmo katere sta treščili na tla dve rebelni letali tipa Junkers.

Med tem, ko so rebeli v nedeljo in danes uprizorjali zračne napade na Madrid, pa so vladni letalci napadali rebelna zračna oporišča daleč okrog Madrixa. Dvanaest vladnih letal je obispalo rebelno letališče v Toledo, dokler jim ni zmanjkalno muncije. Na rebelno letališče v Avili so vladni letalci vrgli 24 bomb in uničili deset letal nemškega izdelka. Na rebelno letališče v Torrijosu je bilo vrženih osemnajst bomb. Vladni letalci, ki so obiskali Navalperal, niso našli na tamošnjem letališču nobenih rebelnih letal, nakar so bombardirali kolodvor v Talaveru De la Reina. Pri Cassa De Campanu so napadli rebelno pehotu; te je prišli na pomoč njihovi letalci in sledila je zračna bitka, tekmo katere sta treščili na tla dve rebelni letali tipa Junkers.

Včeraj je postal jasno, da rebelna komanda računa, da bo povzročila z zračnimi napadi in topovskim ognjem paniko med vladnimi miličniki in prebivalci Madrixa, toda ta takтика se ji ni obnesla: miličniki hrabro vztrajajo na svojih mestih, madriško prebivalstvo se pa tudi sijajno drži in njegova moral je izvrstna.

Včeraj je postal jasno, da rebelna komanda računa, da bo povzročila z zračnimi napadi in topovskim ognjem paniko med vladnimi miličniki in prebivalci Madrixa, toda ta takтика se ji ni obnesla: miličniki hrabro vztrajajo na svojih mestih, madriško prebivalstvo se pa tudi sijajno drži in njegova moral je izvrstna.

Umor pri pogrebu
ELYRIA, O. — Neki Clevelandčan, ki pravi, da je profesor J. A. Tomlinson, je sinoči pred policijo priznal, da je v pondeljek pri nekem pogrebu ustrelil in ubil 41-letnega Samuelu Guerra. Tomlinson pravi, da se je samo branil, ko ga je Guerra napadel z nožem ter mu razparal suknjo.

Licencne številke
Našlo se je avtoobilski licencen številko CW451. Dobi se jo na naslovu 379 East 162 St.

Popravek
V zetruvali Urške Copič bi se moralno glasiti: "družina Tomšič" in ne "Copič".

"ENAKOPRavnost"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.

VATRO J. GRILL, President

6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu v Kanadi in Mexici
za celo leto \$6.00
za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$2.00
Za Zedinjene drzave za celo leto \$4.50
za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske drzave
za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA:**Proslava 30-letnice
dr. "V boj"**

Cleveland, O. zapeli, ter jih je spremljal na harmoniko Rudy Vidergar in velalandu, je tretje po številu tudi one so zopet žele obilen a-članstva, v Clevelandu, je pa plavz. prvo po proslavljanju svojih 20, 25, in 30 letnic.

Program se je pričel točno ob treh in končal ob pol šesti uri, v zadovoljstvu posetnikov, ki so se izrazil, da je bil vreden vstopnica in še več!

Ko je bil zastor dvignjen, je zaigrala godba "Bled" 4 komade, v koračnicah, in "overturn". — Kvartet socijalistične "Zarje" Sophie Strumbelj, Sophie Trkman, Rosia Somrada in dvoranah se je pozneje pričelo Josephine Turk, so nastopile plesati, na godbo "Bled", in takoj za godbo, ter zapele plesati, na godbo "Bled", in Barbičev orkester in ples je trajal do polnoči.

Z F. Zajcem je dospela tuduo na gosli, ki je proizvajal soproga Angela Zajc iz Chicago A. Dvorakovo "Humoresko" in Frank Cešen iz Detroita, Cvel-Tartini Kreislerjeve variacije, iz spremljala ga je na klavir Miss Artelj. Nato je nastopil Jadranov kvartet s pesmimi "Zimsko" in "Hišica ob cesti stojí".

Nato so sledili govorniki. Predsednik je pojasnil pomen 30 letnice in predstavil Jožeta Kunčiča, kateri je dejal, da je doma drug Cvelbar drugi dan sam postal njive z voli. V Lorainu, O. Farrell. Pa, govoril o naših Uje pa pričel orati ledino, da je krajincih, Sežunovih, Vadnalo-ustancil prvo društvo, katero so priklopili Slovenski narodni podporni jednoti.

Nato je pa še prišel avgusta mesece leta 1906 v Collinwood Števnik smo mi proslavljali 30-let od kar obstoji društvo št. 53 SNPJ.

Toraj pojedimo naprej v boj za nadaljnje člane in za povečanje SNPJ. Ravnino pred par urami postalo bojevno društvo za napredok. Na njim je nastopil J. Lokar, predsednik društva "Strugglers", ter je dejal, da ga veseli ker reprezentira društvo, katerega je ustavilo društvo "V Boj".

In tako je on postal predsednik tega društva in se je začel zanimati za S. N. P. J.

Leopoldina Vozel predsednica društva "Svoboda" št. 748 SNPJ je istotko izrekla častitke društva št. 53, ker je ustavilo žensko društvo in da ona želi, da bi se ženske članice S. N. P. J. začeli zanimati za žensko društvo in k istemu pristopale, ter bi sledile vzorce ženskega društva "Napredne Slovenske" št. 137. Za Leopoldino Vozel je bil predstavljen glavni govornik Frank Zajc, iz Chicago, III, ter je v poljudnih besedah povedal kaj je že vse storilo društvo dobrega na bojem polju. Bila sta tudi predstavljena ustanovna člana "V boj" John Prusnik, kateri je sedaj član društva št. 142 in Louis Starman, sedaj član društva št. 158. Brivec, in član dr. V. boj, John Telisman, je daroval za trideset letnico \$3.00 (tri copake) živjo John. Ti bi moral briči vse naše člane vsaj mesec S. N. P. J.

Opomba: — Za govorniki, se je pokazala "Živa slika" katero je uredil, da tri desetletja proslavljalo društvo "V boj", naš poznanec oderski mojster za žive slike Vincenc Coff. On se je že prej trudil z napisom letnica 1906 do 1936, ki kažejo kako se je društvo razvilo, v tridesetletnem dobi. Pred sliko je pa dekamiral "Dokler si moč" Edward Slepko, kateri je z svojim kraškim glasom nalačil ustvarjen za deklamiranje v slovenščini.

Madrid je pretrd oreh za fašiste

(Dalje s 1. strani)

drli v mesto. Na obeh straneh reke Manzarenas leže kupi trupel padlih rebelov, ki so bili žrtvovani v obupnem poskušu, da se zlomi madrilsko obrambeno linijo.

Najhujši rebelni zračni napad je bil v nedeljo izvršen na delevsko četrto Cuatro Caminos v severnem delu mesta. Prebivalci te četrti, starci, žene in otroci — može so v bojnih vrstah — so se solnčili, sprčajali in igrali, ko je privršlo 25 rebelnih letal, ki so začeli spuščati na tla težke bombe. Sledile so strahovite eksplozije in pretresajoči kriki smrtno ranjenih starcev, žen in otrok. Preden so vladni letalci prepodili napade, je bilo ubitih nad štirideset oseb, od katerih je bilo

Zatem so nastopile sestri Sežun, ter so proizvajale komad iz operete "Ciganka". Za njima so pa nastopili naši Ukrainerji z svojimi plesi, ter so tudi želi veliki aplavz, posebno Martin Soroka, z svojim kozaškim plesom, in tudi v četvorki, predki so nastopali kot dva para. Voda je bila 17 letna Stella Smagala, učenka iz Collinwooda, in njena sošolka mnogo razigranj na koščke. Anna Holubec, sta plesale na mnogo več pa je bilo ranjenih. Clevelandski jezerski razstavi. Nobenega dvoma ni, da skuša. Na trije meščanski listi, News in Plain Dealer, so pričakrata zasejati strah in grozili njune slike in tako jih je med Madridčane in njihove bratice tega poročila našel. In nilce ter jih demoralizirati, toprav nič mi ni žal, kot gotovo da učinek je baš nasproten; s tudi ne rojakom, ki so posetili tem jih le še podzigajo k odločnemu. Njih nastop je bil nejšemou odporu in k hujšemou v krasnih barvanih noščah. Sovraštu do vsega, kar diši po Steve Gnat, drugi kozak je tu fašistih.

(Dalje v 6. koloni)

Uredništvo "Enakopravnosti" z vsemi prihoda dopisa naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni. Rokopis se ne vrača.

Živa pokopana

Bukareščanski sodniki se razpravljali o čudnem primeru.

Pokopališki čuvaj v malem mestu Tigrini je čul neke noči zateglo, bolestno ječanje iz neke zidane grobnice. Ko so naslednje jutro grobno odpri, so odkrili nekaj grozovitega. Na neki krsti je ležala z zelegnimi sponi pritrjena ženska, ki je bila že bolj podobna okostnjaku nego živemu človeku. Bila je nezavestna. Spravili so jo v bolnišnico, kjer je zdravnikom uspelo, da so jo ohranili živo.

Še na bolniški postelji je potem policiji povedala svojo zgodbo: Nje mož se je naveščal, začel je razmerje z nekim dekletom in je zahteval od nje privolite za ločitev. Ko se je upirala, si je priskrbel ključ od grobnice, spravil je ženo zvezano vanjo in jo pritrdil na krsto.

Nesrečna je bila več dni v grobnu, preden so jo rešili. Razprava je spravila še mnoge druge strašne podrobnosti na dan. Zverinski mož ni mogel tajiti in so ga obsodili na desmrtno ječo.

Na poročni dan dobita štiri otroke

V Montier-en-Der na Francoskem bi se morala vršiti poteka 24-letne Emilije De Puiseove s tovarnarjem Renjem Chabriandom, ki je 20 let starejši od nje. Ko sta se ženin in nevesta s številnim spremstvom pripeljala pred mestno hišo, kjer naj bi se izvršila civilna poročna ceremonija, se je sirašna žena s štirimi majhnimi otroki prerila skozi množico in zastavila s hysteričnim kričanjem paru pot.

Frank Barbič.

Zaman so skušali spraviti stran ženo, ki je bila ocitno znova. Nenadno je potegnila samokres in preden so ji mogli to preprečiti, se je pred očmi svojih otrok in obeh zaročenec utrelila. Prestrašena nevesta je sedaj zvedela, da gre za ločeno ženo njenega bodočega moža, ki si ni znala pomagati na drug način. Ko je svojo grozo premagala, je najprvo pogledala, moža, potem otroke, nato je prosila, naj poročno ceremonijo izvrši. Prijela je nato otroke za roke in obljudila, da jim hoče postati dobra mačeha.

Reka odkrila zločin

V bližini Budimpešti je Donava naplavila na breg truplo kakšnih 60 let starega moža, ki je kazal strašne rane, tako da morajo sklepati o umoru, ki se je izvršil s posebno grozovito. Umorjenčeva glava se je držala samo z malo kože telea, a kakor je pokazala preiskava, je bil morilec to glavo odzagal. Prežgal je pri tem celo vratna vretenca. Razen tem je bilo na telesu polno ran, ki izvirajo od udarcev s sekiro in nožem. Suknja in telovnik sta možu manjkala in domnevajo, da so jima bili žepi napoljeni s kamnem, ki naj bi držalo truplo na dnu vode. Iz neznanih vzrovkov pa se je sukna s telovnikom ločila od trupla, ki je potem splaval na vrah. Naramnice žrtve so imele napis neke češkoslovaške tvrdke, tako da je domnevati, da se je umor izvršil na češkoslovaških tleh. Strokovnjaki menijo, da se je zločin izvršil komaj tri dni pred najdbo trupla, in po nejšemou odporu in k hujšemu sestru išče sedaj mrzlično sledov za zločincem.

SKRAT**Ocvirki in paprika**

Včeraj mi je bilo zabeljeno s sledečim ocvirkom, ki zasluži vso pozornost mojih čitateljev:

"Dragi kolega: — Vidim, da si me v soboto včipnil radi izjave o slovenskih listih v Ameriki. Pa je vendar res, kar sem zapisal. Velikomestnih ameriških dnevnikov, ki so v zadnji včilni kampanji po coughlinovsko tulili, da je Roosevelt 'boljševik', se ni manjkalo, ampak bilo ni niti enega slovenskega lista, ki bi imel svoje čitatelje za tako neumne, da bi se bil drznil pitati jih s takšnimi oslarijami. Ali misliš, da se našim klerikalcem niso trgala srca, ko so morali — radi ali neradi — prepustiti Coughlinu svoje usodi? Pa so ga vendar zatajili, ko je najbolj klical na pomoc! To je bil kompliment za inteligenco slovenskega naseljence v Ameriki, pred katero so moral celo naši klerikalni fieriji kapitulirati. Tvoj neoslobodenec ocvirek, ljubi kolega, ti morem torej hvalčeno vrniti. Pa brez zaere! — Urednik 'Napredka'."

Dragi kolega pri "Napredku": — Dobro si 'pogruntal' svoj ocvirek, vsa čast Ti! Mislim pa, da se bo strinjal z menoj, da so bili naši ljudje deležni tega komplimenta samo z ozirom na Roosevelt. Z ozirom na nas ga niso bili deležni! V tem pogledu jih imajo naši klerikalni fieriji še vedno za tepcem brez prime! Saj vidiš kako jih na vse mile više prepričujejo, da smo mi — boljševiki, katoličanci itd. . . Da niso tako 'frdamano' zabiti tudi z ozirom na 'domačo' boljševikožrske gonjo, jih bodo morali dragi čitatelji še podučiti . . . 'Nufsed', ne res? Tvoj Skrat.

Ampak nekaj nam morajo naši klerikalni nasprotniki vendar priznati, radi ali neradi: mi nikomur ne pravimo, da NE SME čitati njihovih časopisov! Klerikalni fieriji se v tem pogledu razlikujejo od nas v naprednem taboru kot noč do dneva: oni PREPOVEDUJEJO svojim pristašem čitati naš tisk! Zakaj ta razlika? Ker se ONI boje našega tiska, dočim se MI njihovega najmanj ne bojimo!

PREHITER VOZAC

Da ne poznajo na Holandskem nobenih posebnih obzirov, nam dobro kaže naslednja zgodba, ki se je primerila zaročenu bodoče holandske kraljice, princu Bernardu Lippe-Biesterfeldskemu.

Princ se je pripeljal v Amsterdam, da obiše svojo zaroenko. Na amsterdamskih cestah ni zmanjšal brzine svojega vozila, kakor zahtevajo prometni predpisi, pa ga je prometni stražnik ustavil. Prince je tudi zares takoj ustavil in povprašal policista, ali mora plačati kakšno globo. Uradnik mu je nato dejal, da velja za prvič samo posvaritev, z vladnimi, toda odločilnimi besedami pa ga je opozoril na to, da ga bo moral v ponovnem primeru prehitre vožnje naznani policijskemu sodišču. Prince se mu je za to pojasnilo zahvalil in je obljubil, da se bo v bodoče strogo ravnal po strogih holandskih prometnih predpisih.

Uravnotežena prehrana

Ameriški dijetik dr. William Howard Hay je dospel s svojo ženo na Holandsko in reporterji, ki so vpravili elegantno vitko go. Hayeva, dali sledi dnevnemu predpisom svojega moža, so bili zelo presenečeni, ko jim je z nasmehom odgovorila: "Ne, Jenkar mi ugaja in le tu pa tam upoštevam načela svojega moža."

Dr. Hay, ki je prisostvoval temu pogovoru, je napravil, kakor da ni slišal, pa je dociral: "Že leta 2000 bodo ljudje lahko dosegli povprečno starost 200 do 300 let. In če bo medicinski znanosti nekje uspelo, da bodo ljudi pripravili do živilskega načina, ki bo zdravil bolezni ter preprečil obrabotkiva, ne uvidim, zakaj bi morali ljudje sploh umirati. Ta čas živimo nemara še bolj napačno in nespametno nego naši primitivni predniki, ki so zavzimali toliko prese in krepke hrane, pa so se toliko gibali, da so imeli v zdravstvenem pogledu razmeroma boljši standard nego mi.

Danes razsipavamo svoje sile enostransko, preobremenjujemo živčni sistem, živimo v stalnih razburjenjih, dajemo nekaj svojim organom preveč dela, drugim pre malo, in vsi ti kaotični ekscesi so v zvezi s popolnoma napačnim načinom prehrane. Nisem prijatelj popularnih stradalnih kur in sluhjevalnih kur. Jeprav tak prav lahko vse, kar hočeš, sumo ne smej vsega po milij volji mešati. Jajca in slanina se n. pr. med seboj dobro skladajo, če pa dodamo krah ali krompir, tedaj smo razbili ravnotežje in nezgoda je tu. Meso in zelenjava se istotako skladata, toda krompir bi moral jesti samo v zvezi s sadjem ali nekuhanimi salatami. Kuhanje salate spadajo sploh med največje barbarstvo grla. Kdor se hoče seznamiti s fino hrano, naj se privadi grobe. Sele potem spoznal, da so vse prekuhanje in začinjene s težavo užitno napravljene jedi samo borni nadomestki za tiste, ki so nepredelane in po naravi okusne.

V ostalem je dejal sir William Arbuthnot Lane med svojim bivanjem v Zedinjenih državah, da je prepričan, da ne bo nikoli umrl za rakom, kajti s svojim načinom prehrane je utrdil svoje telo proti tej stršni bolezni. Prav tako moremo tudi mi vse zavarovati svoje telo proti vsem bolezničnim svojim predočanjem. V tem pogledu razlikujejo od nas v naprednem taboru kot noč do dneva: oni oni PREPOVEDUJEJO svojim pristašem čitati naš tisk! Zakaj ta razlika? Ker se ONI boje našega tiska, dočim se MI njihovega najmanj ne bojimo!

(Dalje iz 1. kolone)

sojena na smrt, je imela samo to željo da gleda smrti v oči. Španjolke se ne strašijo ničesar. Če jim pada oče, brat ali ženin, stopajo same v čete na njihova mesta in se bojujejo dalje. Tako je oblikovano več popolnoma ženskih odelkov in vojašnic, ki nosijo ime po La Passionari. Ta ženska je povsod na bojišču, pri aprovizaciji, razdelitvi domovne organizacije otroška zavetišča, domovne za starce in ima še časa za diplomatske misije. Vlada ji je zaupala veliko načelo, poslala jo je v Pariz in Bruselj. Ta je nastopila na več zborovanjih in določila pomoč Francije in Belgije proti urovanju. Nato je obiskala še londonske diplome. Umevno je, da to odločno in hrabro ženo povsod sprejemajo z navdušenjem. Ona je dala vsem svetel duha in vztrajne delavnosti, bistrega duha in skrajne predanosti ideji in sočloveku. Če nikoli, je zdaj španska žena pokazala, da je enakovredna in dostojen tovariš, sovašča in braniti svojo domovino, prepričanje in svobodo

JARJAN TELATKO:
Sužnji črnegaja dija-
manta

Zene strani planine, z druge skupino v svoj kraj. Sever, jug, stene, da se je ponizal strop. Silno težo, začuti na svojih pričetkih. Na določenih mestih, prično z sih. Strese se vse podzemlje in delom... Krampi zapojo svojo pesem:

"Kruh vsakdanji, daj, daj!" Potresla se je dolina. Iz kolib so se vsuli bosi, razcapani otroci in obupane žene naravnost proti rovu.

Od groze široko odprte oči strme v črni dim, ki se vali iz osrčja zemlje.

Očetje so padli na fronti debla!

Mož, ki je hotel umoriti "tigra"

V krvavih bitkah na aragonški fronti v Španiji je padel mož, ki je dosegel svojevrstno slavo: Emil Cottin, francoski anarhist. 20. februarja 1919 je oddal več strelov iz samokresa na pokojnega tigra Clemenceauja. Ranil ga je smrtno nevarno, vendar je tigrova žilava narava premagala posledice tega atentata. Cottina so postavili 16. marca istega leta pred vojno sodišče in ga odsodili na smrt. Njegov priziv so odklonili. Na

Visoko nad svojo glavo dviga Mate kramp, ki se v jeznu zamahu spušča na črni premog in ga lomi. Srdito zamahuje, kot da hoče z enim udarcem uničiti vso krivico, ki jo trpe ruderji dan za dnem, kljub svojemu poštenemu in težkemu delu. Mate se spomni sodruga, ki dela nedaleč od njega in ki mu je pred kratkim rekel:

"Bil sem pri obratovodji in mu povedal, da se mi ne zdavamo v jami; na nekaterih mestih utripa luč, kot da bi hotela zdaj in zdaj ugasnit. Ti si pisan," se je zadrl in me zapoldil.

Kramp v Matejevi roki se dviga in spušča, kakor da hoče zravnati vso zemljsko skorjo.

"Kakšno je to naše življene," misli Mate. "Dan in noč visi nad nami smrt. Za solnce ne vemo, niti za radost, za beli dan. In vse za borih krvavo zasluženih trideset dinarjev. Dompa pa bolne žene, raztrgani in lačni otroci... Dali so nam krampe v roke, vsili svetilke, ker vedo, da moramo vsi jesti. Jesti suh kruh! Toda, ko bomo združeni vstali proti krivici in terjali svoje..." Smehljaj zaigra Mateju na obrazu. "Kako dolgo naj še stavimo svoja življena na kocko pod takšnimi ničevnimi pogoji? Ali ni pravkar vztrpetala njegova lučka? Še danes moram govoriti sam z ravnateljem. Prav je imel moj sodrug. Nevarnost preži. Pravi sužnji črnegaja dijamanta smo. Smrt nam..."

Ni še dokončal svojih misli, ko izbruhne pekel za njegovim hrbotom; ogenj in dim napolnila so vse. Smrt nam...

Ni bomo še zagledali luč, ki se poslavljajo. Odmeva iz doslej grup. Čuden je njih, da se ne pozdravljajo pred njimi, da se nekaj podzemeljskih potnikov pod zemljo. Prodri-

ENAKOPRAVNOST

Kaj primaš zvezni starostno-pokojninski zakon?

(Dalje s 1. strani)

bo v stanu dobivati do \$65 na mesec začenši od 65. leta pa do smrti. Najmanj, kar morete dobiti, ako sploh spadate pod zakon, je \$10 na mesec.

Recimo, da ste sedaj še tako

mladi, da utegnete delati še 30

let. Ako zasluzite povprečno

\$25 na teden oziroma \$1300 na

leto, bo vaš ček, čim dosežete

starost 65 let, znaš \$45 na me-

sec za vse ostalo življenje. Ako

zaslužite \$50 na teden oziroma

\$2600 na leto, boste dobivali

\$63.75 na mesec za vse življe-

nje od 65. leta naprej.

Recimo pa, da ste sedaj 55

let stari in imate pred seboj še

10 let dela, predno dosežete sta-

rost 65 let. Recimo, da zasluzite

povprečno le \$15 na teden.

Ko prenehate delati v starosti

65 let, boste dobivali ček za \$19

vsak mesec svojega nadaljevanja življenja. Ako zasluzite \$25

na teden za 10 let, boste dobiva-

li od vlade do smrtno nekaj čez

\$23 na mesec, čim dosežete sta-

rost 65 let.

Ako bi umrli, predno začnete

dobivati svoj mesečni ček, bo

vaša družina dobila enkratno

plačilo v gotovini, ki znaša 3 in

pol centa za vsak dolar, ki ste

zasluzite za prihodnja 3 leta.

Potem boste vi in vaš gospodar

plačevali po pol centa več za na-

daljnja 3 leta. Končno začenši

od 1. 1940 boste vi plačevali in

vaš delodajalec bo plačeval po

1 in pol centa za vsak dolar, ki

ga zasluzite — do zneska \$3,000.

Tak bo davek za 3 leta in potem,

začenši od 1. 1943, boste

plačevali po 2 centa in ravno toliko

bo plačeval tudi vaš delo-

dajalec za vsak dolar, ki ga za-

sluzite za prihodnja 3 leta.

Potem boste vi in vaš gospodar

plačevali po pol centa več za na-

daljnja 3 leta. Končno začenši

od 1. 1940 boste let ob danes naprej — bosta vi in vaš

družina plačevala po 3 centa za vsak dolar, ki ga vi

zasluzite — do \$3,000 na leto.

To je največ, kar boste kedaj

plačevali.

Vlada bo pobirala oba davka

od vasega delodajalca. Vaš del

davka bo odtegnjen od vaše

plače. Vlada bo pobirala od va-

l. 1936.

Isti zakon, ki je uvedel sta-

rostne pokojnine za vas in dru-

ge delavce, določa nekatere no-

ve davke, ki naj se plačujejo fe-

deralni vladi. Te davke pobira

davčni urad (Bureau of Inter-

nal Revenue), ki spada pod

zvezni zakladniški departm-

Vprašanja glede davkov je

reakecij!

treba nasloviti na ta urad. Za-
kon tudi ustanavlja poseben

sklad v federalni zakladnici, ki

se zove "Old Age Reserve Ac-

count" in kongres je poobla-

šen vložiti vsako leto v ta sklad

zadost denarja, da se zagoto-

vijo mesečna plačila za vas in

druge delavce, ki so dosegli

starost 65 let.

Recimo, da ste sedaj še tako

mladi, da utegnete delati še 30

let. Ako zasluzite povprečno

\$25 na teden oziroma \$1300 na

leto, bo vaš ček, čim dosežete

starost 65 let, znaš \$45 na me-

sec za vse ostalo življenje. Ako

zaslužite \$50 na teden oziroma

\$2600 na leto, boste dobivali

\$63.75 na mesec za vse življe-

nje od 65. leta naprej.

Recimo pa, da ste sedaj 55

let stari in imate pred seboj še

10 let dela, predno dosežete sta-

rost 65 let. Recimo, da zasluzite

povprečno le \$15 na teden.

Ko prenehate delati v starosti

65 let, boste dobivali ček za \$19

vsak mesec svojega nadaljevanja

življenja. Ako zasluzite \$25

na teden za 10 let, boste dobiva-

li od vlade do smrtno nekaj čez

\$23 na mesec, čim dosežete sta-

rost 65 let.

Ako bi umrli, predno začnete

dobivati svoj mesečni ček, bo

vaša družina dobila enkratno

plačilo v gotovini, ki znaša 3 in

pol centa za vsak dolar, ki ste

zasluzite za prihodnja 3 leta.

Potem boste vi in vaš gospodar

plačevali po pol centa več za na-

daljnja 3 leta. Končno začenši

od 1. 1940 boste let ob danes naprej — bosta vi in vaš

družina plačevala po 3 centa za vsak dolar mezd, zasluzenih po

1. 1936.

Isti zakon, ki je uvedel sta-

rostne pokojnine za vas in dru-

ge delavce, določa nekatere no-

ve davke, ki naj se plačujejo fe-

deralni vladi. Te davke pobira

davčni urad (Bureau of Inter-

nal Revenue), ki spada pod

zvezni zakladniški departm-

Vprašanja glede davkov je

reakecij!

POROKA Z ROKAVICO

Na Holandskem se je svoje-
časno zelo razširil običaj "po-
roke z rokavico", ki določa, da
se more smatrati kakšno dekle

za poročeno z možem, ki biva v

kakšni holandski koloniji, če so

jo na Holanskem poročili — z

njegovo rokavico.

Sedaj so v holandskem par-
lamentu postavili predlog, da bi
se ta običaj odpravil. Imel je
nekaj pomena v starih časih,
ko je trajalo potovanje v koloni-
je dolge tedne, danes pa je

</

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Kako laže! — si je mislila Katarina.

— Gorje mi, — si je mislil Potemkin, — da moram lagati! Toda hvala Bogu, to je zadnji večer, — čez nekaj ur mi ne bo treba več govoriti, česar mi srce ne bo narekovalo! — Osvobodil se bom vseh spon, pripadal bom edino svoji zvesti ljubljeni Elizabeth! Govoril bom, besede pa mi bodo kipele iz duži! To bo sreča!

— Dajte mi svojo roko, knez Potemkin, — reče Katarina. — Šla bova malo po parku, ker je moja srčna želja, — Katarina pristavi čisto tih, — da bi te moji dvorjaniki in gostje videli in da bi se po vsej Rusiji razširila vest: Potemkin je zopet polnoma zdrav!

— Kje pa tiči vendar umetnik, ki ti je vrnili oko? — vpraša Katarina. — Kje je doktor Betalesi. Rada bi počastila tega francoskega zdravnika, ki je zares pravcati umetnik.

— Z doktorjem Betalesijem sva odšla skupaj iz vrte hišice, v gneči pa sem ga izgubil.

— Poiščeva ga, — reče Katarina in skrije svojo hudočnost s prijaznim smehljajem. Rada bi ju bila videla skupaj, da bi opazovala, kako bosta glumila svoje vloge.

Potemkin ponudi carici roko.

Stisnila se je k njemu, — ni hotela, da bi kaj opazil.

— Poglejva, kaj delajo v šotorih, — reče carica Katarina.

— Moje dvorne dame imajo tako rade kneza Potemkinja, da bodo vesele, če vas bodo videle. Poglejte, začniva kar tukaj, kjer prodaja kneginja Unicka igračke.

Carica stopi s Potemkinom v šotor, mlada kneginja Unicka, lepa plavolaska pa se ponizno priklone.

— Kako gre kupčija, kneginja? — vpraša carica. — Ali so vam moji gostje že pokupili igračke?

— Čisto zadovoljna sem, Veličanstvo, — odvrne mlada kneginja. — Saj imam že polno skodelo zlata, ki sem ga dobila za igračke in ki bo invalidom dobro došel.

— Mislim, da bi tudi midva morala storiti nekaj za invalid; knez Potemkin, rada bi vam kupila majhno igračko. Pravijo, da se dobi ljudje vedno radi prispevajo k otrokom, da se vedno radi igrajo, ali pa — knez Po temkin, — ali pa se morda vi igrate samo s srcem?

— Veličanstvo, — odvrne knez Potemkin, — tudi jaz primadam tistem otrokom, ki svojih igračik nikdar ne razbijajo, zato vračam tudi srce prav takšno, kakršnega sem spreljal.

Katarina se ugrizne v ustnico, — prav dobro je vedela, kakšno je bilo njeno srce takrat, ko ga je darovala Potemkinu.

666 ustavi
PREHLAD in
VROČINO

TEKOCINA, TABLETI
MAZILO, NOSNE
KAPLIJICE

Glavobol pa v 30 minutah

Poskusite "Rub-My-Tism" — Najboljše mazilo na svetu.

Delo dobi

Zenska srednje starosti za opravljanje hišna dela, samo po dnevi, pet in pol dni na teden; Oglasili se naj po 6. uri zvečer na 15906 Corsica Ave.

Odda se

Opremljena soba s prostim vhodom za fanta ali dekleta, se odda na 22812 Nicholas Ave. Vpraša se na 448 East 157 Street.

— Toda kneginja ne prodaja sre, — vzlikne Katarina in se po sili nasmehne. — Poglejva, kaj bi lahko tukaj kupila.

Mlada, plavolasta kneginja pokaže carici lutke in ostale stvari — vse to je bilo, samo posobi umevno, prvorstno izdelano. Kneginja je dobivala za temajne predmete velikanske vstote.

Toda carica si je izbrala predmet, katerega ji kneginja ni pokazala. To je bil majhen bič, s kakršnim se igrajo otroci.

Poglejte, knez Potemkin, tole vam, darujem, — reče Katarina med smehov in mu izroči bič.

Knez se globoko priklone.

— Veličanstvo, — odvrne Potemkin, — bil sem tako srečen, da sem z železnim bičem uničil že marsikaterega vašega sovražnika, če pa bi se na mehaj vaše države pojavil kedaj drugi Pugačev, vam zagotavljam, da bo čutil moj bič.

Spretno me je zavrnit, — pomisli Katarina, — spominjam na hvaležnost, katero sem mu dolžna.

Katarina ga prime za roko in gre z njim dalje.

Po velikem prostoru se je razširila vest, da hodi carica od šotorja do šotorja in dvorjaniki so seveda udrli takoj za njo.

Najbolj zadovoljen z besneško nočjo pa je bil grof Panin.

Panin je bilo mnogo na tem, da bi ostal Aleksander Potemkin v caričini milosti, kajti Panin je vladal državi, dokler je bil Potemkin caričin miljenec.

Tedaj pa je med zbrano množico nastalo živahnog pogovarjanje. Od ust do ust je šla vest:

Knez Orlov je pravkar prispel.

Zbrana družba dvorjanikov in povabljenih plemičev ni niti slutila, da je carica Katarina povabila tudi kneza Orlova, kajti doslej je vladalo med njima nepremostljivo sovraštvo.

Od dneva, ko je Orlov izbil Potemkinu oko, ni smel več prihajati na dvor. Carica ga ni niti enkrat povabila.

To je za vas, moj dragi knez Potemkin, — reče carica Katarina, — upam, da se boste premnogokrat spomnili name, ko boste opazovali ta kriče.

— Katarina, ti mi daješ vrv? — ji zašepete Aleksander Potemkin. — Priovedujejo, da so dajali turški sultani svojim vezirjem svilene vrvice, če so jih naveličali, vezirji pa so vedeli, da se morajo obesiti. Ali velja ta vrv tudi zame?

Katarina je vztrepetala.

Ceprav je sovražila Potemkinu, ceprav je sklenila in vse pripravila, da ga bo poslala v arhangelsko gubernijo, kjer bo živel kot menih, se je že kljub temu srce krčilo ob misli, da bi Potemkina zadela kakšna nesreča, da bi bil zanje izgubljen.

Proda se

Dobro idoča gostilna se mora prodati radi bolezni lastnika. Za naslov vprašajte v uradu tega lista.

V najem

Odda se v najem 5 modernih sob, vse novo papirane in barvane, furnez, podstrešje, klet, porch. Vpraša se po 4. uri popoldne na 14315 Darley Ave.

V najem

Oddajo se stanovanja, eno obstoječe iz 4 sob in kopalnice, drugo iz 5 sob in kopalnice. — Vprašajte na 6424 Spilker Ave.

V najem se odda

Opremljeno sobo s kuhinjo, kopalnico, elektriko, furnez in klet. Vpraša se na 448 East 157 Street.

Ne, Katarina se ni nikakor spriznjazni z mislio, da bi Potemkin za vedno izgubila. Upala je, da se bo nekoč zopet vrnil k njej in jo zopet ljubil. Če bo bodo vzel Elizabetho in če bo preživel leta dni v samotnem samostanu, če bo moral delati najtežja dela, — je bila Katarina prepričana, da bo z njim zopet lahko delala, kar sovrga delovanja.

Glejte, ostal sem star lev,

— jaz sem vam kralj!

Samo eden edini se je smehljal, kaj je zagledal kneza Gregorja Orlova, — smehljal se je porogljivo in zadovoljno — človek, ki se je kakor semca tih plazil med caričinimi gosti — je bil Platon Subov.

— Pa je res silna skala tales Orlov! — si je mislil Platon Subov. — Škoda, da se že nahaja pod to skalo smodnik. Treba je le majhne iskre in ta skala se bo razletela na sto tisoč delcev.

Tam pa stoji lepi Potemkin, najlepše drevo v ruskem gozdu, — škoda, da je sekira že nabrusena in pravljena, da bo že nocoj zamahnila in ga podrla!

Subov je premisljeval, kako bo izvršil vse caričine ukaze.

Pod mestnimi vrati v Petrogradu, skozi katera se bosta moral Potemkin in Elizabetha peljati, je ležalo v zasedi dvajset zanesljivih in izkušenih Suvovih ljudi.

Tudi za njega samega je že stal osedlan hiter konj, ki ga bo kakor senco nosil za kočijo, v kateri se bosta peljala Aleksander Potemkin in Elizabetha Voroncov.

Takrat pa, — takrat bo ujel begunca, če nekaj tednov pa bo Potemkin nesrečen in revež, lepa Elizabetha Voroncov pa bo umrla v vodni celici Petrovovske trdnjave.

V trenutku, ko je Katarina opazila kneza Gregorja Orlova, je prijela Potemkina za roko.

Njen glas je drhtel, ko mu je zašepetal:

— Dragi moj!

— Kaj zahteva moja carica?

— Sedaj moram izvršiti nejubo dolžnost, pozdraviti moram kneza Gregorja Orlova, kajti storil mi je veliko uslužbo, — toda s teboj bi rada še nocoj govorila, — rada bi bila sama s teboj, s teboj, moj Aleksander.

Potemkin vztrepeta.

O polnoči sta sklenila z Elizabetho, da se bosta sešla v parku, da bosta skupaj pobegnila, — če ga bo pa carica poklicala k sebi, kako mu bo mogoče izpolniti oblubo.

Toda Potemkin je sklenil, da ga to noč ne sme nobena stvar zadržati, — pod vsakim pogojem je hotel pobegniti s svojo ljubljeno. Bo že našel sredstva in pot, po kateri bo Katarino premotil.

Bilo mu je že vseeno, mislil je samo na svojo Elizabetho — mislil je na svojo srečo.

— Sedaj je enajst, — zašepete carica Potemkinu, — pričakuju me deset minut pred polnočjo na obali jezera, stopila boga v gondolo in se malo vozila po jezeru.

— njegove velike črne oči, odločne in umerjene kretnje — vse to je zbranim dvorjanikom jasno govorilo, da se je lev zopet prebudil in da se vrača na polje svojega delovanja.

Poklicala sem prave gondoli voljna, ko sem zvedela, da se temveč samo zvijačo, — samo temveč samo zvijačo, — samo tako se mi je posrečilo dobiti

vam je naloga posrečila, prečiščeno niti besedice ruski, radi tala sem vaša sporočila, ki ste jih poslali ministru Paninu.

Veseli me, da se vam je posrečilo prijeti sleparko, ki je bila tako predzračna, da se je upala izdajati za članico carske hiše.

Priznavam, knez Gregor Orlov, da ste izpolnili vse moje želje in da ste izvršili svojo težko nalogu vestno v spretno v mojo popolno zadovoljnost.

— Veličanstvo, — odvrne knez Gregor Orlov in vstane. — svoje naloge pa mi nikakor ni bilo lahko izvršiti.

Ce bi me bilo Vaše veličanstvo poslalo z vojsko nad sovražnika, bi se brez vsakega odlaganja zgrabil s sovražnikom.

Tu pa, Veličanstvo, je šlo za ženo, v tem slučaju nisem mogel uporabit svoje hrabrosti,

— Čakal te bom, — odvrne Potemkin.

— Sedaj pa pojdi, Orlov prihaja!

Potemkin se priklove, v trenutku pa, ko je hotel oditi, je zaslišal za seboj:

— Knez Potemkin, — ostaneš te se pol minute.

Carica in Potemkin sta obstala kakor prikovana, te besede je spregovoril s prosečim glasom knez Gregor Orlov.

Da, tako je govoril sovražnik in nasprotnik kneza Aleksandra Potemkin, človek, ki je šele pred nekaj meseci izbil Potemkinu s konico svojega meča oko, človek, ki je stotisočkrat javno izjavil, kako strašno sovraži Potemkin.

Orlov se priklove pred carico.

— Živila velika moja carica!

— Vzlikne knez Gregor Orlov.

— Bog naj varuj Katarino Veliko in našo sveto Rusijo!

— Moja carica me je počastila s povabilom, čeprav sem se šele sedaj vrnil s svoje važne poti, zadostovala je ena sama besedica in jaz sem prihobil v Carsko selo, podvizual sem se k svoji carici, katera pomeni zame vso mojo srečo.

— Knez Gregor Orlov, — odgovori Katarina in ponudi Orlovu, ki je klečal pred njo, svojo roko, — pozdravljam vas v Carskem selu.

Bila sem zelo vesela in zadovoljna.

— Živila velika moja carica!

— Vzlikne knez Gregor Orlov.

— Živila velika moja carica!

— Vzlikne knez Gregor Orlov.

— Živila velika moja carica!

— Vzlikne knez Gregor Orlov.

— Živila velika moja carica!

— Vzlikne knez Gregor Orlov.

— Živila velika moja carica!

— Vzlikne knez Gregor Orlov.

— Živila velika moja carica!

— Vzlikne knez Gregor Orlov.

— Živila velika moja carica!

— Vzlikne knez Gregor